

# Met een PEG-sonde naar huis

Bij u is een PEG-sonde geplaatst. Via deze sonde is het mogelijk direct op de maag sondevoeding, medicijnen en vocht toe te dienen.

## Wat is een PEG-sonde?

PEG-sonde staat voor Percutane Endoscopische Gastrostomie-sonde. Percutane betekent 'door de huid'; endoscopisch betekent 'met behulp van een kijkslang geplaatst'; Gastrostomie betekent 'opening in de maag'. Sonde is een ander woord voor voedingslang.

Uw arts heeft met u besproken dat u voor kortere- of langere termijn sondevoeding gaat krijgen. Om de sondevoeding te kunnen toedienen heeft u een PEG-sonde gekregen; deze wordt rechtstreeks door de buikwand in de maag ingebracht. Redenen van plaatsing kunnen zijn:

- Darmfalen
- Slikstoornis
- Chemotherapie
- Bestraling
- Tijdens herstel na een operatie

Hoe lang u sondevoeding moet gaan gebruiken hangt af van het verloop van uw aandoening. Soms plaatsen we de PEG-sonde al voor de chemotherapie of bestraling. Bijvoorbeeld bij bestraling in het hoofd-hals gebied. Door bestraling kunnen de slijmvliezen beschadigd raken waardoor u minder speeksel aanmaakt en slikken moeilijker wordt.

De PEG-sonde bestaat uit een doorzichtige slang met een (ENFit- paars) aansluitpunt om de sondevoeding toe te dienen. De PEG-sonde wordt van buitenaf in de maag geplaatst via een fistel. Om de PEG-sonde te bevestigen bevindt zich in de maag een interne fixatieschijf óf een ballonnetje gevuld met water. De interne fixatieschijf of ballon zorgt ervoor dat de PEG-sonde niet uit de fistel kan glijden. Bij het kopje *Gegevens over uw PEG-sonde* leest u welke PEG-sonde bij u is geplaatst.

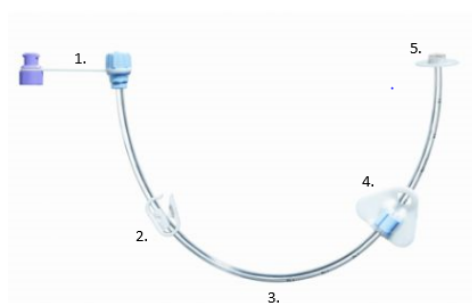
*PEG-sonde met ballon*



### Onderdelen PEG-sonde: ballonsonde

1. Aansluitpunt voor het toedieningssysteem van de sondevoeding
2. Ballonpoort (bijspuitpunt)
3. PEG-sonde
4. Fixatieschijf buitenkant (op de buikwand; uitwendige fixatie)
5. Ballon (ballon ligt tegen de maagwand aan; inwendige fixatie)
6. Klem

*PEG-sonde met interne fixatieschijf*



### Onderdelen PEG-sonde met interne fixatieschijf

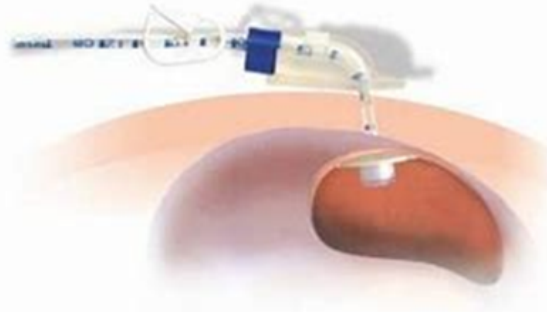
1. ENFit aansluitpunt voor het toedieningssysteem van de sondevoeding
2. Klem
3. Sonde
4. Fixatieschijf; uitwendige fixatie. Fixatieschijf vastgezet op 2 mm van de buikhuid
5. Fixatieschijf; inwendige fixatie. Fixatieschijf ligt tegen de maagwand aan

## Zorg rondom een PEG-sonde

### Algemene informatie

Goede verzorging van de PEG-sonde en de huid rondom de insteekopening van het fistelkanaal kan veel problemen voorkomen. Het is belangrijk om de huid rondom de PEG-sonde dagelijks schoon te maken. U heeft hierover uitleg gekregen van de verpleegkundige in het ziekenhuis. Als het nodig is kan de PEG-verpleegkundige van het facilitair bedrijf u ondersteunen met de

verzorging van uw PEG-sonde en bij het toedienen van de sondevoeding. Het facilitair bedrijf levert uw sondevoeding en materialen (gazen, pleisters, spuitjes, reservesonde).



## Verzorging in de eerste week na plaatsing PEG-sonde

In de eerste week na het plaatsen van de PEG-sonde kan het gebied rond de insteekopening gevoelig zijn. Dit kan komen door de hechtingen die soms wat strak vast zitten en/of de externe fixatieschijf van de PEG-sonde die strak op de buikhuid vastzit.

De dag na het plaatsen van de PEG-sonde controleert de afdelingsarts de insteekopening van het fistelkanaal en de stand (in centimeters) van de externe fixatieschijf. Indien nodig wordt op dit moment de externe fixatieschijf 1-2 mm lossiger gezet.

Tot aan de eerste controle bij de PEG-verpleegkundige op de polikliniek verzorgt u uw PEG-sonde en huid op de volgende manier:

1. Was uw handen met water en zeep
2. Maak de huid rondom de insteekopening en de fixatieschijf 1 keer per dag schoon met een gaasje of wattenstaafje met een huiddesinfectans (bijvoorbeeld Sterilon of Chloorhexidine te verkrijgen bij een drogist of apotheek). De fixatieschijf blijft deze week op dezelfde plaats zitten.
3. Leg tussen de buikhuid en fixatieschijf een steriel splitgaas. Dichte kant onder de punt van de schijf; voorkomt drukplek op de huid.
4. Bevestig het uiteinde van de PEG-sonde vervolgens door deze met tape op de buik te plakken.
5. Beweeg de PEG-sonde gedurende deze week zo weinig mogelijk. Op deze manier kan het fistelkanaal zich goed vormen.
6. Om verstopping van de PEG-sonde te voorkomen, moet u de sonde doorspuiten met 20-30 milliliter (ml) lauwwarm kraanwater. Hoe vaak u dat moet doen, verschilt per situatie. Werkwijze: zie *'verzorging vanaf de eerste controle op de polikliniek'*

## Verzorging vanaf de eerste controle op de polikliniek

7-10 dagen na plaatsing van de PEG-sonde (ballonsonde) worden de hechtingen verwijderd op het PEG-spreekuur en zal de fixatieschijf iets lossiger worden gezet.

In de meeste gevallen geeft dit verlichting van druk/spanning op de huid.

Tijdens dit bezoek wordt u ook geleerd hoe u moet dompelen.

Om problemen met uw PEG-sonde, het fistelkanaal en uw huid te voorkomen is goede verzorging belangrijk. Hieronder leggen wij u uit hoe u dit het beste kunt doen.

De dagelijkse verzorging bestaat uit de volgende onderdelen:

- Doorspuiten PEG-sonde met 20-30 ml lauw water
- Dompelen
- Huidcontrole rondom fistelkanaal
- Controle stand van de fixatieschijf

### **Doorspuiten PEG-sonde**

1. Was uw handen met water en zeep.
2. Om verstopping van de PEG-sonde te voorkomen spuit u de sonde door met 20-30 ml lauwwarm kraanwater:
  - Wanneer u de sonde nog niet gebruikt voor sondevoeding:
    - 3 tot 4 keer per dag
  - Wanneer u de sonde gebruikt voor sondevoeding:
    - Voor- en na het toedienen van sondevoeding
    - Voor- en na het toedienen van medicatie
  - Bij continu sondevoeding:
    - Om de 4 uur
    - Voor- en na het toedienen van de medicatie
    - Voor aansluiten- en na afsluiten sondevoeding

### **Dompelen, huidcontrole rondom fistelkanaal, controle stand van de fixatiedisk**

1. Haal de sonde uit de fixatieschijf. Schuif de fixatieschijf 3 centimeter omhoog terwijl u de sonde bij de buikhuid met duim en wijsvinger vasthoudt. De fistel wordt op deze manier goed zichtbaar en er is ruimte om te dompelen (zie punt 5).
2. Inspecteer de huid. Wat doet u bij roodheid, harde plekken, koorts, pus en lekkage? De antwoorden hierop vindt u onder het kopje *Problemen, oorzaken en oplossingen* in deze folder.
3. Maak de huid en de onderkant van de fixatieschijf schoon met water en milde zeep. Dit kunt u ook tijdens het douchen doen.
4. Droog de huid en de fixatieschijf goed.
5. Dompel de PEG-sonde iedere dag één keer. Dat doet u als volgt:  
Handel eerst als beschreven bij punt 1.  
Pak de sonde vast. Duw de sonde twee keer op en neer in het fistelkanaal (dompelen). Op deze manier voorkomt u ingroei van de ballon of interne fixatieschijf in het maagslijmvlies. Lukt het dompelen niet, neem dan direct contact op met het ziekenhuis en blijf nuchter (niet meer eten-drinken-sondevoeding gebruiken).
6. Trek de sonde weer aan totdat u lichte weerstand voelt. De ballon ligt weer tegen de maagwand aan.
7. Schuif de fixatieschijf terug richting buikhuid (maximaal een halve cm ruimte tussen buikhuid en fixatieschijf) en plaats de sonde weer in de fixatieschijf op de afgesproken stand/centimeters. Dit is met u besproken tijdens de eerste controle op het PEG-spreekuur.

De eerste 2 weken kan er wondvocht uit het fistelkanaal lekken, dit is normaal. Gebruik dan een splitgaas onder de fixatieschijf.

Als u een PEG-sonde heeft met interne fixatieschijf kunt u de tekst 'Balloncontrole' hieronder overslaan.

## Balloncontrole

*Eén keer per maand* is het nodig de inhoud van de ballon te controleren. Hiermee voorkomt u dat de PEG-sonde uit het fistelkanaal glijdt.

Werkwijze:

1. Was uw handen met water en zeep.
2. Plaats de sonde in dompelstand en houdt de sonde vast of plak de sonde vast met tape op uw buik tijdens de balloncontrole. Wanneer de ballon is leeg getrokken kan de sonde er op deze manier niet uitvallen.
3. Zet een spuit van 5 of 10 ml op het ballonbijspuitpunt (ballonpoort) van de sonde. Druk de spuit goed aan in het ventiel. U voelt hierbij wat weerstand, dat hoort zo.
4. Trek het water uit de ballon op. Op het ballonbijspuitpunt staat de hoeveelheid balloninhoud in cc of ml aangegeven. De balloninhoud kan gekleurd zijn. Er kan ook minder inhoud in de ballon zitten. *Dit is normaal*. De hoeveelheid water dat u heeft opgetrokken in de spuit kunt u gelijk terug spuiten in de ballon. Daarna haalt u de spuit van het ballonpoort af en vult u de spuit met het aantal ml kraanwater dat nodig is om de ballon maximaal aan te vullen. De hoeveelheid spreekt u af met uw PEG verpleegkundige.

Wanneer er meer dan de helft volumeverlies is herhaalt u de controle na 2 dagen nogmaals. Houdt het volumeverlies aan? Dan moet de PEG-sonde vervangen worden. Er kan mogelijk een lek in de ballon zitten.

Neem contact op met de PEG-verpleegkundige van de polikliniek MDL via Mijn Dossier of via de dienst administratie van de polikliniek MDL.

## Toedienen van medicijnen

- Neem uw medicijnen, indien mogelijk, via uw mond.
- Neem alleen medicijnen via de PEG-sonde die hiervoor geschikt zijn.  
*Overleg altijd met uw arts en/of apotheker.*
- Gebruikt u medicijnen via uw PEG-sonde? Spuit dan vóór- en ná toediening van de medicijnen de PEG-sonde door met 20-30 ml lauwwarm kraanwater. Zo voorkomt u verstopping van uw PEG-sonde.
- Maal de medicijnen zo fijn als mogelijk.
- Worden meerdere medicijnen via de PEG-sonde gegeven? Spuit dan *tussen* de medicijnen *door* de PEG-sonde *nogmaals* met 20-30 ml lauwwarm kraanwater.

## Als u naar huis gaat

### Douche, bad

U mag met de PEG-sonde vanaf de dag van plaatsing onder de douche. Vanaf de tweede week mag u ook in bad. Ook wanneer de fistel nog een beetje lekt. Het is wel belangrijk om na het bad, douche de huid goed af te spoelen met water en droog te maken met een katoenen doek of gaasje.

## Contactsporten

In principe mag u na 6 weken na het plaatsen van uw PEG-sonde weer sporten. Uw lichaam heeft 6 weken nodig om een goed fistelkanaal te vormen.

## Buitenland

Gaat u naar het buitenland en gebruikt u sondevoeding? Vraag uw diëtist om een medische verklaring voor sondevoeding. Het facilitair bedrijf regelt alle benodigdheden.

## Bestellen van sondevoeding, een reservesonde en hulpmiddelen

### Machtiging

Voor sondevoeding en voedingspompen heeft u een machtiging nodig van uw zorgverzekeraar. Uw behandelend arts of diëtist vraagt dit voor u aan. Een machtiging is 6 tot 12 maanden geldig. De diëtist of verpleegkundige regelt de eerste bestelling (startpakket). De sondevoeding en materialen worden bij u thuis afgeleverd.

Wilt u binnen de machtigingsperiode nieuwe sondevoeding of nieuwe materialen bestellen? Dan kunt u zelf contact opnemen met de leverancier van de voeding. U moet in de gaten houden wanneer de machtiging verloopt. Als de machtiging niet meer geldig is, kunt u geen producten bestellen. Zorg altijd dat u een reservesonde in huis hebt.

Is de machtiging door de zorgverzekeraar afgewezen of is deze verlopen? Neem dan contact op met uw behandelend arts, de diëtist die uw sondevoeding verzorgt of uw PEG-verpleegkundige. Als u niet meer onder behandeling bent bij de PEG-verpleegkundige of diëtiste van het AmsterdamUMC, dan kunt u hiervoor naar de diëtist via uw huisarts.

### Uw leverancier voor voeding, materialen en reservesonde

Een startpakket met materialen, sondevoeding en reservesonde wordt door de leverancier bij u aan huis afgeleverd. Wanneer u direct start met sondevoeding wordt het startpakket geleverd op de dag nadat uw sonde is geplaatst. Bent u nog niet sondevoedingafhankelijk dan spreekt de leverancier een andere dag met u af. U krijgt instructie van de leverancier over het gebruik van de materialen.

Bij welk facilitair bedrijf u wordt aangemeld hoort u van uw diëtist. Het is ook mogelijk dat u instructie krijgt van een gespecialiseerd thuiszorgverpleegkundige vanuit uw regio.

## Verwisselen van uw PEG-sonde

Wanneer uw PEG-sonde verwisseld wordt, hangt af van de soort sonde dat bij u is geplaatst. De afspraak voor het verwisselen van de PEG-sonde wordt door de PEG-verpleegkundige gemaakt. Als er problemen zijn met de PEG-sonde kan het nodig zijn om de PEG-sonde eerder te verwisselen.

## Voorzorg

### O Ballonsonde

Afhankelijk van de soort PEG-sonde moet deze elke 3 tot 6 maanden verwisseld worden.

Op de dag van het verwisselen van de PEG-sonde mag u **4 uur** vooraf aan de afspraak niet meer eten en drinken. Dit geldt ook voor uw sondevoeding! Wanneer u niet nuchter bent kan de sonde niet worden verwisseld.

### *De eerste keer verwisselen*

De eerste keer wordt dit door de PEG-verpleegkundige gedaan tijdens het spreekuur. Er wordt dan 'over een draad' gewisseld. Dit is nodig omdat het fistelkanaal zich nog aan het vormen is. Het is een veilige manier. Afhankelijk van hoe de eerste PEG-wissel gaat maken wij afspraken voor u waar de PEG-sonde wissels in de toekomst gaan plaatsvinden.

### *Na de eerste keer verwisselen*

Voor het verwisselen van uw PEG-sonde in de toekomst zijn verschillende mogelijkheden:

- U kunt dit op termijn zelf leren doen.
- De PEG-sonde wordt verwisseld door een gespecialiseerde verpleegkundige van het facilitair bedrijf (levert ook de sondevoeding en materialen).
- Een specialistisch verpleegkundige van de thuiszorg verwisselt de PEG-sonde.

Uw PEG-verpleegkundige bespreekt met u wat de mogelijkheden zijn en maakt hier met u afspraken over.

### **O PEG-sonde met interne fixatiedisk**

Gemiddel genomen kan deze PEG-sonde 4 tot 5 jaar blijven zitten. In sommige gevallen dient er eerder gewisseld te worden. Het verwisselen van dit type PEG-sonde vindt endoscopisch plaats op de polikliniek MDL in dagbehandeling. U krijgt hiervoor een oproep.

Op de dag van het verwisselen van de PEG-sonde dient u **6 uur vooraf nuchter te zijn**. Wanneer u niet nuchter bent kan de sonde niet worden verwisseld.

De PEG-sonde met interne fixatiedisk wordt door het ziekenhuis geleverd.

## **Nazorg**

Na het verwisselen van uw PEG-sonde kunt u de voedingssonde direct gebruiken.

## **Problemen, oorzaken en oplossingen**

We hebben de meest voorkomende problemen bij de PEG-sonde voor u op een rijtje gezet, met de meest waarschijnlijke oorzaken en de eventuele oplossingen. Mocht u toch ongerust zijn, neem dan contact op met de verpleegkundige van de thuiszorg. Of neem contact op met de PEG-verpleegkundige van de polikliniek MDL via uw Mijn Dossier of bij *een acuut probleem via de administratie polikliniek MDL of de eerste hulp (avond-nacht)*.

### **Problemen die kunnen voorkomen**

1. Doorspuiten van de PEG-sonde gaat moeilijk of niet.
2. Het water kan niet uit de ballon worden verwijderd.
3. Dompelen lukt niet of gaat moeilijk.
4. De PEG-sonde komt verder uit de fistel of is eruit gevallen.
5. Schade aan de PEG-sonde of aan de aansluiting van de PEG-sonde, lekkage.
6. Lekken van de voeding langs de fistel.
7. De huid rondom de fistel is geïrriteerd en/of u heeft koorts.

8. De fistel bloedt een beetje.
9. Wild vlees.

## **1. Doorspuiten van de PEG-sonde gaat moeilijk of niet**

### *Mogelijke oorzaken*

- De klem zit nog op de PEG-sonde.
- Niet regelmatig doorspuiten.
- Toedienen van poedervormige medicijnen.
- De PEG-sonde moet vervangen worden.
- De PEG-sonde kan óók niet gedompeld worden; neem dan contact op met het ziekenhuis.

### *Mogelijke oplossingen*

- Spuit de PEG-sonde vaker door met lauwwarm kraanwater.
- NB: Gebruik nooit frisdrank met koolzuur om PEG-sonde door te spoelen. Door het zuur vlokken de eiwitten en zal de verstopping nog groter worden.
- Neem contact op met de thuiszorg of PEG-verpleegkundige als de PEG-sonde helemaal verstopt zit.
- Als de PEG-sonde al eerder verwisseld is en de plaatsing van de sonde langer dan 3 maanden geleden is, kunt u de PEG-sonde zelf verwisselen. Hierover krijgt u eerst instructie van de PEG-verpleegkundige. Wij raden u aan de eerste wissel die u zelf doet samen met een gespecialiseerd verpleegkundige te doen.

## **2. Het water kan niet uit de ballon worden verwijderd (ballonsonde)**

### *Mogelijke oorzaken*

- Het ventiel zit verstopt.
- De spuit is niet stevig genoeg op de opening van het ventiel geplaatst.
- De klem zit nog op de sonde.
- Er zit een breuk in het ballonkanaal.
- Sonde is gerimpeld.

### *Mogelijke oplossingen*

- Zorg ervoor dat er geen sondevoeding in het ventiel zit.
- Draai de spuit een kwartslag dieper in de opening van het ventiel.
- Overleg bij twijfel met de specialistische thuiszorg of PEG-verpleegkundige.
- Maak de klem los.
- Spuit 1 ml water in de ballon. Het kan zijn dat het kanaal zich dan opent.
- Verdun de medicatie met water. Hierdoor tast de medicatie de sonde minder snel aan.  
*Overleg dit eerst met uw arts!*

## **3. Dompelen lukt niet of gaat moeilijk**

### *Mogelijke oorzaken*

- De PEG-sonde is niet vaak genoeg gedompeld de afgelopen tijd.
- De ballon of interne fixatieschijf is ingegroeid in het maagslijmvlies ('buried bumper').
- Er is aan de sonde getrokken, de ballon of schijf zit vast in het fistelkanaal; is erg pijnlijk!
- Het fistelkanaal ligt wat strak om de sonde.

### *Mogelijke oplossingen*



- Probeer de PEG-sonde met wat gel te dompelen. Lukt dit niet, neem dan direct contact op met het ziekenhuis. Vertel de verpleegkundige op hoeveel centimeter de fixatieschijf staat. Vanaf het moment van ontdekken niet meer eten en drinken.

#### 4. De PEG-sonde komt verder uit de fistel of is eruit gevallen.

##### *Mogelijke oorzaken*

- De ballon/interne fixatieschijf in de maag is leeggelopen of stuk.
- Er is per ongeluk te hard aan de PEG-sonde getrokken.

##### *Mogelijke oplossingen*

- Neem geen voeding en dranken meer vanaf nu.
- Is de PEG-sonde korter dan 3 maanden geleden geplaatst, of nog niet eerder verwisseld? Dan moet een arts of PEG-verpleegkundige de sonde verwisselen of terugplaatsen. Kom direct (binnen 2 uur) naar de Spoedeisende Hulp van uw ziekenhuis. Zie het kopje Contacten.
- Is de PEG-sonde langer dan 3 maanden geleden geplaatst, en heeft een zorgverlener al eerder een wissel uitgevoerd? Dan kunt u ervan uitgaan dat er inmiddels een stevig fistelkanaal gevormd is. U mag zelf de PEG-sonde terugplaatsen, mits u zich daar zeker in voelt. Controleer de inhoud van de ballon (als de ballon nog heel is). Plaats de PEG-sonde terug in de fistel, bevestig de sonde op de huid met pleisters, vul de ballon met water en meet de afstand van de fixatieschijf.
- Neem bij twijfel direct contact op met specialistische zorgverlener. Wanneer de PEG-sonde niet meer in de fistel ligt, kan de fistel binnen 2 uur dichtgroeien. U mag de fistel afdekken met een gaasje. Er moet binnen 2 uur een nieuwe PEG-sonde geplaatst worden.

Neem altijd uw reservesonde mee naar het ziekenhuis!

#### 5. Schade aan de PEG-sonde of aan de aansluiting van de PEG-sonde, lekkage.

##### *Mogelijke oorzaken*

- Gebruik van een kocher (chirurgisch instrument, arterieklem) om de aansluiting open te draaien.
- Te veel kracht op het systeem gezet, hier kan de sonde door scheuren.
- Sondevoeding is plakkerig en zorgt voor vervuiling van de koppelstukken. Hierdoor werkt de aansluiting/schroefdraad minder goed.
- Verkeerd gebruik van de klem. Dit kan het ballonkanaal of voedingskanaal in de sonde beschadigen.
- Dubbelvouwen/knikken van de sonde, omdat er geen klem aanwezig is. Dit kan het ballonkanaal of voedingskanaal in de sonde beschadigen.
- De ballon is geknapt bij het plaatsen van voeding op de ballonpoort.
- Voerdraden en dergelijke zijn gebruikt om de sonde te ontstoppen.
- Paarse (ENFit) connector is kapot of -aansluiting valt uit de sonde.

##### *Mogelijke oplossingen*

- Week het uiteinde van de sonde in lauw water en borstel de paarse koppelstukken met lauw water en een tandenborstel schoon.
- Sluit de klem op de sonde vóóordat u de sonde doorspoelt, vóóordat u uw sondevoeding start of u medicatie gaat toedienen via de sonde. Op andere momenten houdt u de klem op de sonde altijd open. De paarse ENFit-koppelstuk zorgt voor het goed afsluiten van uw sonde.

- Bestel een klem voor uw sonde bij uw leverancier.
- Bestel een nieuw ENFit-koppelstuk bij uw leverancier.
- Is uw sonde kapot? Neem dan contact op met de zorgverlener van de thuiszorg of PEG-verpleegkundige. De sonde moet verwisseld worden. Plak de PEG-sonde met pleister vast op uw buik! Eet en drink niet meer-gebruik geen sondevoeding meer vanaf dit moment.

## 6. Lekken van de voeding langs de fistel

### *Mogelijke oorzaken*

- Bij een ballonsonde: de ballon is niet voldoende gevuld.
- Er is te veel of te snel voeding gegeven.
- De fistel is te ruim.
- Uw maag verwerkt de voeding niet snel genoeg.
- Verkeerde houding.
- De fixatiedisk staat te los.
- De PEG-sonde kan niet gedompeld worden.

### *Mogelijke oplossingen*

- Bij een ballonsonde: controleer de inhoud van de ballon en vul deze bij als dat nodig is.
- Overweeg langzamer te voeden.
- Ga van van voedingsportie naar continue voeden.
- Tijdens het voeden en tot één uur daarna, rechtop blijven zitten.
- Dompel de PEG-sonde.
- Zet de fixatiedisk op de juiste stand.

NB: Een beetje lekkage is niet erg; dit komt door een kleine ruimte tussen de PEG-sonde en de fistel. Soms kan dir ook door wild vlees in de fistel ontstaan; dan is het zinvol het wild vlees te behandelen.

## 7. De huid rondom de fistel is geïrriteerd en/of u heeft koorts

Wordt de huid rondom de fistel rood, pijnlijk, dik en/of voelt u een harde schijf? Neem dan contact op met de specialistische thuiszorg of PEG-verpleegkundige.

### *Mogelijke oorzaken*

- De maaginhoud blijft lekken of gaat steeds meer lekken via de fistel.
- De fixatiedisk zit te strak op de huid.
- U bent overgevoelig voor siliconen-materiaal.
- U heeft een schimmelinfectie en/of ontsteking van de huid.

### *Mogelijke oplossingen*

- Neem bij koorts altijd contact op met uw PEG-verpleegkundige.
- Zorg altijd dat u de huid goed schoon en droog houdt.
- Was uw handen altijd voor u uw PEG-sonde gaat verzorgen.
- Bij beginnende irritatie of roodheid van de huid, kunt de huid 2 keer per dag behandelen met een huiddesinfectans (te halen bij uw apotheek / drogist).

## 8. De fistel bloedt een beetje

### *Mogelijke oorzaken*

- Meestal gaat de fistel bloeden door wild vlees.
- Soms gaat de fistel bloeden doordat er per ongeluk aan de PEG-sonde getrokken is.

#### *Mogelijke oplossingen*

- Stop het bloeden door met een gaasje lichte druk te zetten op de fistel.
- Stop de PEG-sonde zo onder uw kleren dat u er niet aan kunt trekken of erachter kunt blijven hangen. Strak hemd helpt goed.
- Als u denkt dat de oorzaak van het bloeden wild vlees is, neem dan contact op met de zorgverlener van de thuiszorg of PEG-verpleegkundige.
- Wild vlees kunt u insmeren met Betadine® of vasaline zalf zodat het weefsel niet aan het gaasje blijft plakken. Zo voorkomt u dat dit gaat bloeden. Betadine® desinfecteert. Door gebruik van Betadinezalf kan het wild vlees ook afnemen.

## 9. Wild vlees

Wild vlees is ‘overtollig weefsel’ en is onschuldig. Bij pijn, bloedingen, of pus wel contact opnemen..

#### *Mogelijke oorzaken*

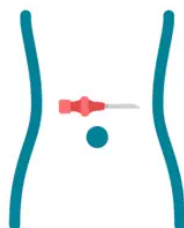
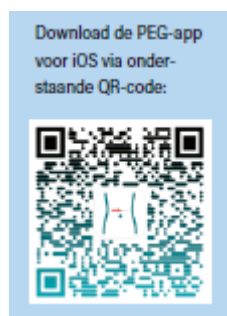
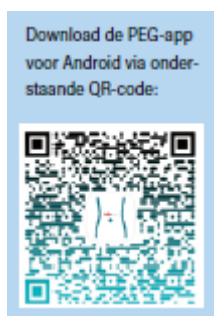
- Bij de PEG-insteekopening kan wild vlees ontstaan.
- Er is te veel ruimte tussen de huid en fixatiedisk. Hierdoor is er te veel beweging langs het fistelkanaal. Het gaat schuren.

#### *Mogelijke oplossingen*

- De fixatiedisk strakker zetten.
- Betadine® of vasaline op wild vlees smeren. Hierdoor voorkomt u dat het gaat vastplakken aan het gaas en daardoor gaat bloeden.
- Als de pijn en bloeden niet verminderd, neem dan contact op met de zorgverlener van de thuiszorg of PEG-verpleegkundige.

## PEG-APP

De PEG-app is bedoeld als **zelfhulpinstrument** voor alle PEG-patiënten en hun mantelzorgers/thuiszorg. De PEG-app is **gratis** te downloaden via de Apple store en/of de Google Play store.



## Verwijderen van uw PEG-sonde

Wanneer uw PEG-sonde verwijderd mag worden hangt af van uw gezondheid, gewicht en voedingstoestand. Overleg met uw hoofdbehandelaar wanneer de PEG-sonde eruit mag. De hoofdbehandelaar zal de PEG-verpleegkundige een opdracht geven via uw elektronisch dossier.

## Voorzorg

Op de dag van het verwijderen van de PEG-sonde moet u **4 uur vooraf nuchter** zijn.

## Nazorg

Twee uur na het verwijderen van de sonde mag u weer eten en drinken. Tijdens deze twee uur heeft de fistel de tijd gehad om zich te sluiten.

Het is mogelijk dat uw PEG-sonde na twee uur nog lekt. Dit is normaal. Als uw PEG-sonde langer dan twee weken blijft lekken, neem dan contact op met de polikliniek MDL via Mijn Dossier.

De PEG-verpleegkundige heeft een verband op de fistel geplaatst om het eventuele vocht op te vangen. Dit gaas mag dezelfde dag, voor de nacht worden verwijderd. Eventueel mag u nog een gaasje op de fistel plakken. Het advies is om de fistel aan de lucht te laten drogen. Dit zorgt voor een snelle genezing. U houdt een klein litteken over op de plaats waar de fistel heeft gezeten.

## Wanneer contact opnemen

- Wanneer u misselijk wordt en bloed braakt.
- Wanneer u veel buikpijn heeft.
- Wanneer het verband helemaal nat is van het bloed.
- Wanneer de fistel niet wilt sluiten.
- Wanneer de lekkage door de fistel langer dan 2 weken duurt.

## Contact

Amsterdam UMC, locatie VUmc

[www.amsterdamumc.nl](http://www.amsterdamumc.nl)

Maandag t/m vrijdag

08:30 - 16:30

020-444 11 25

Avond, nacht en weekend via de Eerste Hulp

16:30 - 08:30

020-444 36 36

## Poliklinisch spreekuur PEG-zorg

Op de poliklinische zorg eenheid Maag-, darm-, en leverziekten (MDL) is er een verpleegkundig spreekuur voor patiënten met een PEG-sonde. Dit spreekuur wordt gehouden op dinsdagmiddag, donderdagmiddag en vrijdag.

**Daarnaast zijn wij bereikbaar via Mijn Dossier: VUMC POLI MDLZ PEG VERPLEEGKUNDIGEN.**

De polikliniek maag-, darm-, en leverziekten bevindt zich bij receptie L, de 1<sup>e</sup> etage.

## Medisch dossiernummer

Wanneer u contact opneemt met ons team, zorg dan altijd dat u uw **medisch dossiernummer** (MDN) aan ons doorgeeft.

## Woordenlijst

### PEG

Percutane Endoscopische Gastrostomie

### Sonde

Voedingsslang

### PRG

Radiologisch geplaatste PEG-sonde

### Dompelen

Dompelen van de sonde; slang van het schijfje af 2-3 cm naar binnen duwen, dan op en neer bewegen = dompelen. Zo voorkom u vastgroeien van de interne fixatieschijf in de maagwand.

### Buried Bumper

Een plaatje of ballon dat is ingegroeid in het slijmvlies van de maagwand.  
Dit is een complicatie en dient worden te behandeld.

### Interne fixatieschijf

Een ballon of een rond plaatje dat tegen de wand van de maag aan ligt.

### Externe fixatieschijf

Een plaatje, schijfje dat over de sonde tot op de buikhuid wordt geschoven om de sonde te fixeren.

### Ballonsonde

Sonde met een ballon als interne fixatieschijf.

### SEH

Spoedeisende Hulp

### PEG-verpleegkundige

Verpleegkundig consulent op het gebied van zorg rondom voedingssondes.

### Mijn Dossier

Mijn Dossier is een veilige, digitale omgeving waarin u uw afspraken en uitslagen kunt bekijken. Ook kunt u via Mijn Dossier contact opnemen met uw zorgverlener. Inloggegevens kunt u aanmaken via [Mijn Dossier - Inlogpagina \(amsterdamumc.nl\)](https://amsterdamumc.nl).

## Gegevens over uw PEG-sonde

Datum PEG-plaatsing:        -        - 20

### Welke sonde is geplaatst:

- **PEG-sonde Freka Pexact II CH15FR met interne fixatieballon** (gevuld met 5 ml water)  
Deze sonde wordt na 4 maanden verwisseld voor een nieuwe ballonsonde op het PEG-spreekuur.  
U krijgt hiervoor een oproep.
- **PEG-sonde met een interne fixatieschijf Freka CH15**  
Deze sonde wordt na 4 tot 5 jaar scopisch verwisseld. Voor deze ingreep krijgt u een roesje/milde sedatie. U krijgt hiervoor een oproep.
- **PRG-sonde met interne fixatieballon**; deze sonde is geplaatst door de interventieradioloog. Op de betreffende afdeling ontvangt u informatie.

### O Ballonsonde

Hoeveel water in de ballon :        ml

Balloncontrole 1 keer per maand vanaf de datum van plaatsing.

### O Alle PEG-sondes

Afstand externe fixatieschijf:        cm

Dit geeft de lengte van het fistelkanaal aan.